

In het jongste nummer wordt naar aanleiding van de Synode, speciaal in verband met wat er op den bekenden Donderdag gesproken is, een en ander opgemerkt, dat er geheel naast is. Voorbeelden:

a. beweerd wordt („blijkbaar“) dat wat de pers van de discussies van den Donderdag (het debat over de „meningsverschillen“) heeft doorgelaten, vóór de publicatie eerst nog zorgvuldig is geschrift en gekeurd, om toch naar buiten hiervan geen al te ongunstigen indruk te vestigen. Mocht hiermee iets anders bedoeld zijn, dan dat de heeren journalisten eigener beweging hun verstand hebben gebruikt (en dat zal wel niet bedoeld zijn, want dat onderstellen we natuurlijk altijd), dan is het fantasie;

b. van Prof. Greijdanus wordt beweerd, dat deze had uitgesproken, dat „de zaken, die genoemd werden, om door deputaten te worden gezien“, confessioneel nog niet bepaald zijn. Jammer voor dit fantasierijke orgaan was het niet precies andersom: Prof. Greijdanus heeft juist beweerd, dat bepaalde punten al lang confessioneel bepaald waren; in de lijn daarvan lag natuurlijk de volkomen juiste gedachte, dat, als iemand daartegen inging, men niet doen moest, alsof er eerst nog eens gepraat worden moest, maar dat men dan maar den man aanpakken moest;

c. mijzelf wordt in den mond gelegd — waar de nonsens vandaan komt, weet ik niet — dat ik het zou betreurd hebben, dat er Schilderianen en Honigianen zijn. Er is natuurlijk geen woord van waar. Er is van Honigianen geen sprake geweest. En daarmee vervalt heel de fantasie van „Om Sions wil“, alsof er een partijvorming zou zijn, nog wel om de personen van mijn hooggeachten voorganger en van mijzelf;

d. evenzoo staat het met de bewering, dat ik van mijn kant zou gesproken hebben van „onverstandige jongelui“. Prof. Kuiper vond het goed, menschen zonder nadere aanduiding te karakteriseren als „baardelooze knapen“. Ik heb toen, mij even op zijn standpunt stellende, gevraagd: als dat waar is, moet men dan om een paar onverstandige jonge menschen zoo'n drukte maken?

Moge dit blad eens de bescheidenheid krijgen waartoe het anderen indirect opwekt. Dan zouden fantasieën over leerlingen, die zich tegen hun leermeester keeren, niet zoo maar kunnen nergeschreven worden. Al zou de redacteur misschien op een of ander krantenverslag als de oorzaak van zijn fantasieën wijzen, daarmee is men in „Sion“ niet klaar. Wie daar wat beweren wil, moet eerst eens nadenken.

Onrust? Ja, vooral door dergelijke lichtvaardigheid. Ook tegen andere voorstellingen, die dit blad geeft, past trouwens slechts een scherp protest. Mij zelf wordt — zie hierboven — verweten, dat ik „onverstandige jongelui“ heb aangemoedigd, door hun onrijpe pennevruchten in „De Reformatie“ op te nemen of door te geven. De Kampers noemen namen. Ik weet geen enkelen „baardeloozen knaap“, die in „De Reformatie“ het woord gekregen heeft. Ik weet ook geen enkelen „onverstandigen jongen man“, die het zoover gebracht heeft. Ik weet alleen, dat de menschen, van wie ik vermoed, dat Ds Kamper hen bedoelt, van de theologische kwesties tienmaal meer begripen dan sommige woordvoerders, die Ds Kamper op Gods volk afstuurt met lasterende pen (zie hieronder). En dat ze mij ernstiger schijnen te denken dan Ds Kamper zelf. Van lastering gesproken: wat denkt men toch van een anonymus, Jan de Zeeuw, die in hetzelfde nummer durft te insinueren:

Ja, waarde vriend, er zijn van die algemeene verschijnselen in 't gemeentelijke leven, die zorg baren. Eerst het godvruchtige leven weg en wat dan? Gaan tornen aan de leer, opdat er weer overeenstemming zij tusschen leer en leven (voortgaande deformatie?). De Heere beware Zijn kerk genadiglijk er voor. Tot een volgenden keer. Met hartelijken vriendengroet.

En wat te denken van Ds Kamper zelf, die de vraag stelt:

Moeten de kerken wachten en zwijgen, tot de dingen eerst onherroepelijk in een bepaald verkeer verband zijn gegoten en vastgezet?

POPULAIR-WETEN- SCHAPPELIJKE SCHETSEN

Sealtiel, de aangeboden zegelring.

En na de Babylonische overvoering gewon Jechonias Salathiel, en Salathiel gewon Zorobabel.

Matth. 1:12.

Jojachin en zijn geslacht zijn dus vervallen verklaard van den troon en in ongenade gevallen. Maar al valt deze ambtsdrager weg, al wordt het ambt van hem genomen en al wordt deze Jojachin ambteloos burger, zijn ambt wordt aan een ander gegeven en blijft dus behouden.

Want God vervult Zijn aan David gegeven woord. En dus zal er toch iemand uit Davids Huis moeten zijn, die drager der messiaansche beloften wezen zal. En — daarvoor moet Jojachin nu zorgen. En dat heeft hij gedaan ook. Matth. 1:12 zegt toch: „Na de babylonische overvoering gewon hij Sealtiel“. Hij heeft dus voor zichzelf de ballingschap ten einde zien gaan en daarna gezorgd, dat er een ander aangewezen werd als ambtsdrager.

Is er zoo weinig te doen op het wetenschappelijk erf, dat onze theologen nu maar lukraak de erfenis onzer vaders overhoop moeten halen, om te zien, of zij werkelijk aanvaardbaar is?

Is dit „licentius disputabel stellen“ van wat onze kerken steeds hebben beleiden niet van groot nadeel voor de vastigheid van ons geestelijk en kerkelijk leven?

Laat ieder, die vermoedt, tot de „baardelooze knapen“ door Prof. Kuiper of door Ds Kamper gerekend te worden, doen wat ik gedaan heb. Ik heb Ds Kamper verleden week schriftelijk gevraagd, of hij soms ook mij rangschikt — het verband schijnt er op te wijzen — onder de theologen, die „lukraak de erfenis onzer vaders overhoop halen“.

Tot nu toe (ik schrijf Woensdagavond), ontving ik Ds Kampers antwoord niet. We zullen 't toch probeeren te krijgen. We zouden dezen broeder niet gaarne de christelijke vreugde en gehoorzaamheidspraestatie misgunnen van „concreet“ te zijn.

„Lukraak“ „overhoop halen“.

„Licentius disputabel stellen.“

We zullen daarover nog wel eens een woordje spreken. Het moet nu maar eens uit zijn met dat stemmen in de ruimte zonder concrete aanduiding. Met de vage notities.

K. S.

„Geloof en vrijheid“.

Naar ik verneem, bestaat het voornemen, het blad „Geloof en Vrijheid“, dat tegen het communisme reeds zeer lang krachtig optreedt, na 1 Januari te laten verschijnen in boekformaat. Er wordt, naar ik weet, ook onder Hervormde, Gereformeerde en Christelijk-Gereformeerde predikanten of theologen in ruimeren zin, medewerking gezocht.

Waar deze aanleggenheid van ruimer belang is, en waar mij blijkt, dat er haast bij de zaak is, ben ik zoo vrij, hier publiek mee te deelen, wat voor mijzelf een punt van overweging uitmaakt, en ook aan betreffende instantie als zodanig bekend gemaakt is.

Voor mijn besef is het van beteekenis, na te gaan, of deze actie, waarin op zichzelf veel goeds is, wat de bedoeling betreft, ook plaats heeft in ruime voor fascisten, met name ook voor N.S.B.-ers, en of deze lieden ook worden opgenomen in de actie.

Ik doe dat, omdat in het met „Geloof en Vrijheid“ verbonden „Landelijk Werkcomité Dr O. Schabert“ ook zitting heeft G. J. K. Baron van Lynden van Horstwaerde, Soestdijk, te penningmeester. Over dezen heer schreef ik — op verzoek, het betrof immers een gevraagde recensie — in het nummer van „De Reformatie“ van 15 Maart 1935. In dit artikel herinner ik er aan, dat

1e. deze heer auteur is van een geschrift over „De orde der getrouwe getuigen van den komenden Christus“;

2e. de auteur tevens hoofdleider dezer orde was;

3e. in deze brochure getracht werd te komen tot een „interkerkelijke gebeds- en geloofsgemeenschap ter bestrijding van de verworping in de wereld door het materialistisch egoïsme“;

4e. de auteur een eind wilde zien komen aan het „afschuwelijk spel“, dat er „in de politiek met ons allerheiligste geloof, en in de heilige apostolische kerk met de politiek gespeeld wordt“; in welke woorden o.m. nationaal-socialistische geluiden doorklinken;

5e. deze brochure zelf een aanbeveling was van de N.S.B.

Tegen deze brochure ontwikkelde ik nog meer bezwaren, die ik thans laat rusten.

Ik meen, dat het gevaar niet denkbeeldig is, dat medewerking aan „Geloof en Vrijheid“ praktisch hierop neer zou komen, dat men met nationaal-socialisten in den arm tegen de communisten optrekt, terwijl deze nationaal-socialisten zelf de kerk even hard, zij het op andere wijze, onderdrukken. Nog pas komen er uit Duitschland berichten, dat men het Oude Testament als leerstof van de scholen wegneemt, dat de Jodenzending verboden wordt, en meer van dit slechte gedoe. Bovendien weet ieder fatsoenlijk mensch, dat de manieren van de N.S.B. immoreel en kerkverwoestend zijn.

Dat Jojachin dat kan doen, daarvan verhaalt de Schrift zeer uitvoerig en tot twee malen toe zelfs.

Het is toch merkwaardig, dat II Koningen en Jeremia beide besluiten met een episode uit de ballingschap. Zij verhalen pijnlijk precies van de begenadiging van Jojachin. Op den 27en dag van de 12e maand van het 37e jaar van zijn wegvogering.

Evil Merodach, de opvolger van Nebukadnezar, heeft het proces van den koning van Juda tenslotte afgehandeld en hem vrijpraak geschonken. Zoo werd Jojachin uit zijn gevangenschap ontslagen. Hij ontvangt leest een eereplaats aan des konings maaltijd. Voor goed legt hij zijn gevangenskleding af en tolt zich met vorstelijke gewaden.

Ja, hij is de primus inter pares. Tot aan zijn dood toe zal hij onderhouden worden; d.w.z. hij ontvangt jaarlijks een toelage.

Jojachin, bij den Heere in ongenade gevallen, mag nu in zijn verhooring ook een daad des Heeren zien. Al wordt hij dan door een man als Evil Merodach begenadigd, hij moet daarin toch een blijk zien, dat hij ook door den Heere in genade aangenomen is. En dat wordt nu tot twee maal toe aan de kerk des Heeren uitvoerig en precies meegedeeld.

Het is als een lichtpunt in den donkeren nacht van Israëls volksbeslaan. Het ging als een loo-

pend vuur langs de kinderen der ballingschap, dat hun koning begenadigd was.

En dat strekte allen, die geloofden, tot troost. Het was voor hen een profetie van het einde der ballingschap. Ja, dat in principe de ballingschap reeds voorbij is nu hun koning ondervinden mocht de trouw des Heeren.

Zoo kan men weer moed grijpen. En precies op den dag af schrijven de kroniekschrijvers dit grootsch gebeuren op aan het einde van hun boek. Zoo gloort hier de nieuwe dageraad.

Zeker, maar al moge dan de vloek van Jojachin persoonlijk weggenomen zijn — sterven zal hij nochtans in het land der ballingschap. Al is dan de ambtsdrager zelf begenadigd, toch blijft het ambt van hem weggenomen en hij ontvangt het niet terug. En die vloek blijft toch op zijn geslacht rusten. Zijn zonen blijven voor goed ontferd en vervallen verklaard van den troon van David. De rechten gaan over op een andere linie van het doorluchte stamhuis van David.

En zoo blijft nu Jojachin, juridisch, ambtelijk kinderloos. Want al noemen dan de kronieken zijn zonen met name, wat aangaat de erfopvolging en de messiaansche beloften geldt hun vader als kinderloos en is ook zóó ingeschreven. Zoo kan dus Jojachin, door den Heere daartoe in staat gesteld, de erfopvolging regelen. En nu heeft hij dat willen doen en gedaan ook. Zie

Want dan zouden we toch weer loopen in het gareel der N.S.B.-ers, die ons wijs willen maken, dat de beslissende strijd loopt tusschen de twee wereldmachten: fascisme en communisme. En gelukkig is dit zoo niet. De strijd loopt tusschen Christus en Antichrist. En het fascisme staat in dien strijd evenals het communisme aan den verkeerden kant. Ook Hitler en Goering en Mussert verzekeren ons, à la Baron van Lynden van Horstwaerde: „het moet uit zijn met het onheilig spel, dat in de politiek met ons geloof en in de kerk met de politiek gespeeld wordt“. Maar het betekent feitelijk, dat de kerk het slot op den mond krijgt, als ze trouw spreken wil.

Voordat men dus verder het gevaar loopt, met N.S.B.-ers of met daaraan sympathiek gezinden zich te associëren, zou ik willen vragen: even wachten, en uit de oogen zien.

Om misverstand te voorkomen (want er zal wel weer leelijk worden gedaan over dit artikelje): ik heb het niet over bedoelingen, maar over zaken, en over haar effect.

K. S.

GEESTELIJKE ADVIEZEN

(Alle inzendingen, deze rubriek betreffende, aan Ds D. van Dijk, Akkerstraat 26, Groningen.)

Verbreken van een verlovings.

III.

Naar aanleiding van mijn vorig artikel over dit onderwerp kreeg ik het volgende schrijven van den volgenden inhoud:

„Gelezen hebbende in „De Reformatie“ van 4 December over „de verbreking van een verlovings“, is het ons tot onze groote verwonde-

pend vuur langs de kinderen der ballingschap, dat hun koning begenadigd was.

En dat strekte allen, die geloofden, tot troost. Het was voor hen een profetie van het einde der ballingschap. Ja, dat in principe de ballingschap reeds voorbij is nu hun koning ondervinden mocht de trouw des Heeren.

Zoo kan men weer moed grijpen. En precies op den dag af schrijven de kroniekschrijvers dit grootsch gebeuren op aan het einde van hun boek. Zoo gloort hier de nieuwe dageraad.

Zeker, maar al moge dan de vloek van Jojachin persoonlijk weggenomen zijn — sterven zal hij nochtans in het land der ballingschap. Al is dan de ambtsdrager zelf begenadigd, toch blijft het ambt van hem weggenomen en hij ontvangt het niet terug. En die vloek blijft toch op zijn geslacht rusten. Zijn zonen blijven voor goed ontferd en vervallen verklaard van den troon van David. De rechten gaan over op een andere linie van het doorluchte stamhuis van David.

En zoo blijft nu Jojachin, juridisch, ambtelijk kinderloos. Want al noemen dan de kronieken zijn zonen met name, wat aangaat de erfopvolging en de messiaansche beloften geldt hun vader als kinderloos en is ook zóó ingeschreven.

Zoo kan dus Jojachin, door den Heere daartoe in staat gesteld, de erfopvolging regelen. En nu heeft hij dat willen doen en gedaan ook. Zie

ring of in de ernstig hem he

Wij k er dan

Zou c lijken t wen no net als tot vrou

Dit m Hoogs

De mei zal ik ve duiden:

Want mentalite

De stud van deze en de wa

Het is l maar wat voorwerp

En nu met hem

Maar op reage

Meisjes weinig w

meisjes z zijn. En

zeggen: dan zou

zij zóó nemen; scheutig

Meisjes wel weer

Maar g bezinnen

is. Dat g wen, dat

Maar l Heere, s

Heeren l huis zoo

trée! laat proef“, kunnen

gooien.

Neen, Zoolan

elkander huwelijk

Het is eens vo

met elk

Al dat der zaak

behoort het licht

de majes teekenis

Dat se haar go

éénigheidschen ve

hooren l

Het l d

schen z l

elkander gehad“.

Dat z l

schrijver daarin

schrijver Zooals

het niet

dan wat doet. Ma

Toch de zoon

teekent als: „Er

messiaa Deze

dit geho onder 's

Jojachin een lich

lingscha Zoo w

kan, or Want v

andere t op den

Zoo h wandelt

in geloo Maar

den He gewezen

wordt a den He

Heere t Twee

afgebeel